

НЯМА ЗАСТРАХОВКА СРЕЩУ „ПТИЧИ ГРИП“?

● Селските стопани избират бедствието на животните пред застраховането им

● Единствено ЗК „Витоша живот“ АД застрахова за опасния вирус

вотни в портфейла на ресора, като премиите за 2005 г. са около 155 хил. лева. Селскостопанските застраховки като приход представляват общо 6 на сто като дял от общите приходи на компанията. Застраховат се предимно едър рогат добитък - крави, биволи. Компанията не прави застраховки на птицеферми и свинеферми, тъй като не са имали клиенти за такива застраховки.

Застраховките на селскостопански животни в ЗПД „Витоша“ в повечето случаи се правят от специализирани ферми, т.е. хора отглеждащи най-малко по 10-15 крави. Много малък е дялът на личните застраховки на селяните, отглеждащи по 1-2 животни.

За ЗК „Орел“ АД застраховането на животни не е приоритет, като компанията работи с отделни клиенти - в повечето случаи това са лични стопанства, докато кооперациите почти не развиват животновъдство и затова не проявявали

Д-р Димитър Цолов, директор „Селскостопанско застраховане“ в „ДЗИ-Общо застраховане“ АД, твърди, че основно полицата се купува от фермите на едноличните стопани (търговци и дружества), а кооперациите нямат пари за такъв лукс. Фермите, които получават кредити над 30-40 хил. лв. по програма САПАРД под формата на животни, също са задължени да имат застраховка за своя сметка.

Компанията е направила 8 застраховки на субсидирани с по 50-60 крави от „Данон“ фермери през 2005 г.

Според д-р Цолов най-големите птицеферми („Дончево-яйца и птици“ АД от Добрич с около 1.5 млн. птици; холдинг „Хайпро“ в Разград, който държи „Камчия“, Шумен) са застраховани в „ДЗИ-Общо застраховане“ АД.

Застраховани са и други частни птицеферми в Плевен, Айтос, Пловдив с по 40-50 хиляди кокошки-носачки. Всички

Застраховането на птици както и на хората, които са в контакт с тях, за болестта, която отнесе 62 човеци живота още през 2003 г. в Югоизточна Азия, у нас все още не е станало необходимост

Собствениците на птицеферми засега не проявяват интерес към застраховките за „птичи грип“ и опасно мутиралата Н5N1 независимо от апокалиптичните прогнози на земеделския министър още в средата на февруари.

Застрахованите в „ДЗИ-Общо застраховане“ АД големи птицеферми с над 40-50 хиляди и до 1.5 милиона птици, независимо че компанията предлага допълнително покритие за вируса, не желаят да включат този риск към общите условия. Безсмислено е, твърдят те, да се застраховат кокошки в затворени помещения.

Ловните стопанства също не търсят застраховане както на птиците, така и на хората, работещи в тези условия, от опасния вирус на „птичи грип“. От ДЗИ твърдят, че са застраховали едрия дивеч - сърни, елени - само в едно ловно стопанство. Застраховани са всички животни в Софийската и Плевенската зоологическа градина с полица за екзотични животни срещу болести, злополуки, пожар и природни бедствия. Прави се групова застраховка по списъка на животните, като в зависимост от цената на всеки вид се определя застрахователната сума. Птиците обаче не са застраховани изрично за вируса, като според специалисти различните видове кокошки, в това число и фазаните, са уязвими от „птичи грип“.

Към екзотичните застраховки могат да се причислят и застраховките на коне в частните конни бази, като при тях освен традиционните рискове застрахователите поемат и разходите за лечение. Застрахователните суми се определят от стойността на животното.

При конете са от 8, 10, 12 до 15 хил. лв., като сред-

ната застраховка на един състезателен кон е над 5 хил. лв. А от това полицата се осъпява.

ПАЗАРЪТ НА ПОЛИЦИ ЗА ЖИВОТНИ Е СЛАБО РАЗВИТ

Застраховането на животни се прави основно от няколко компании - „ДЗИ-Общо застраховане“ АД, ЗПД „Витоша“ АД, ЗПАД „Булстрад“, ЗПАД „Алианс България“. Компаниите като ЗК „Орел“ АД, ЗАД „ВИКТОРИЯ“, „ХДИ Застраховане“, ЗК „Бъл-

В България от 1989 г. до сега селскостопанските животни намаляват драстично. Статистиката показва, че броят на говеда и биволи от 1.6 милиона е намалял на около 700-800 хиляди, а на овцете от 8.5 милиона на 1.5 милиона. Драстично е и намаляването на броя на птиците от кокошките видове. От всички животни, които се отглеждат в момента, едва от 0.8% до 4% са застраховани за природни бедствия и заболявания.

От друга страна, при условията, в които се отглежда днес едрия рогат добитък, според специалисти от застрахователния бизнес никой не би трябвало да поема огромния риск и да продава полица. Фермерите не спазват почти никакви зоохигиенни и ветеринарни норми, както и нормите за хранене и отглеждане на скъпоструващите животни. Така заболяванията са много повече, а финан-

гарски имоти - Винер щетише“, „ОЗК“ също предлагат полицата, но твърдят, че интересът от страна на застрахованите е доста по-слаб. Целият застрахователен пазар за животните според специалисти е около 2-2.5 млн. лв. премии.

„ДЗИ - Общо застраховане“ АД още от създаването си до днес остава лидер в този вид застраховане, като държи около 40% от пазара с премиен приход около 1 млн. лв. за 2005 г.

ЗПАД „Алианс България“ има сравнително малък премиен приход от полиците за животни, като са застраховали единични ферми из страната, а също както повечето компании не покриват риска от „птичи грип“, обясниха от компанията.

Драган Драганов, директор „Селскостопанско застраховане“ в ЗПД „Витоша“ АД, обясни, че в компанията около 7% са застраховките на жи-

совите загуби са както за животновъдните ферми, така и за застрахователите, които твърдят, че разходите им за обезщетения са неимоверно повече от приходите от застраховки. Щетимостта в „ДЗИ-Общо застраховане“ е 48%, в

ЗПК „Витоша“ АД е 35 процента.

Днес сред застрахованите животни попадат най-много птици, свине и едър рогат добитък. Застраховки за животни се правят от фермите на отделни физически лица и от частни кооперации, но процентът им е много нисък, тъй като стопаните избират бедствието пред полицата.

интерес към застраховане. Изглежда, хората, които отглеждат индивидуално по 100-200 крави, са доста по-отговорни за добитъка си според Станимир Няголов, главен експерт в компанията.

Само няколко от кооперациите са запазили животновъдството си както тази в село Коиловци, Плевенска област, и застраховат кравите си в ЗК „Орел“. В района на гр. Белене също застраховат овцете си. В Южна България компанията е застраховала кокошки-носачки в птицефермите, като продължава да носи рисковете за тях. Част от фермите за производство на бройлери са застраховани само срещу риск за пожар и природни бедствия, без да се включват рискове за различни болести.

ЗК „Орел“ АД застрахова най-много овце, крави, птицеферми за производство на яйца, пчелни кошери

те обаче са застраховани за основното покритие, което обхваща смърт вследствие пожар, природни бедствия и заразни заболявания.

Птиците на „Хайпро“ в Павликени пък са застраховани в ЗК „Орел“ АД.

От изброените птицеферми само две са направили застраховка срещу „птичи грип“.

По принцип полицата за селскостопански животни в компанията е единна с унифицирани рискове по видове животни. Изключени са рискове от субективен характер, като неправилно гледане на животни, неспазване на зооветеринарните изисквания за отглеждане, неизпълнение на предписания на ветеринарни лекари за ваксини и др. медикаменти за профилактика. Изключени са и рискове като злоупотреби с действията от страна на трети лица, войните, размириците и т.н.

НАШАТА АНКЕТА

Д-р Димитър Цолов, директор „Селскостопанско застраховане“ в „ДЗИ-Общо застраховане“ АД

Фермерите от големите затворени птицеферми нямат интерес към допълнителното покритие за „птичи грип“, което единствено „ДЗИ-Общо застраховане“ АД предлага. Смята се, че рискът е минимален, тъй като птиците са в затворени халета без съприкосновение с други птици и с хора, храната се подава автоматично, въздухът - през климатици и вентилатори, яйцата се събират автоматизирано. Така вероятността за страшната болест е неутрализирана.

Много по-рискови са частните стопани с кокошки и патици в собствените дворове, както и тези, които отглеждат на открито патици и гъски за гушене на черен дроб. В открити пространства на площ 20-30 дка, заградени само с телена мрежа, се отглеждат по 20-30 хиляди патици и тъй като няма контрол, там могат да прелетат и дивы патици и всякакви други заразни птици. Тези стопани се обръщаха към нас за полица срещу болестта, но ние им отказахме, защото са потенциални болни.

Оказва се, че „птичият грип“ съществува от 50 години и поражда отделни птици в различни краища на света. По-опасен за хората е мутиралата отскооро щам Н5 N1. За животните обаче много по-опасни са други заболявания, като например разразилата се наскоро в Турция чума сред свинете, в непосредствена близост до българската граница.

Лошото е, че частните стопани в България спряха да правят традиционната от години застраховка на селскостопанските си животни - било поради липса на финансови средства, било поради липса на култура. Точно от тези полица се правеше обемът на приходите на пазара. Защото, ако във фермите и кооперациите има около 200 хил. крави, в личните стопанства има поотделно още 300-400 хиляди броя едър рогат добитък, който остава незастрахован. Ако броят на застрахованите животни беше по-голям, тогава и цената на полицата ще бъде по-ниска.

Държавата в известен смисъл работи срещу бизнеса. При бедствия тя оказва помощ на пострадалиите. Така беше и с угавени от порите животни, така е и сега със заплахата от „птичи грип“ - при наложително унищожение на птици тя ще възмезди собствениците им. Така хората не чувстват необходимост от превантивни мерки като застраховане.

Станимир Няголов, главен експерт в Дирекция „Общо застраховане“ на ЗК „Орел“ АД

В нашата полица основното покритие е за риск от природни бедствия, тъй като птиците живеят в затворени помещения. При буря и евентуално скъсване на електропровод възможността да избухне пожар е доста по-голяма.

Когато се заговори за „птичи грип“ в ранната есен на 2005 г., имахме запитване за застраховане на ферми от Северна България, докъдето прелетат птици от северните ширини по известния черноморски път на прелетните птици - „Виа Понтика“. След като тази болест не е включена в списъка на нашите рискове, ние не можем да я покрийме, затова отказахме. В Крайморие, Бургаска област, недалеч от птицефермата на фирма „Авес 94“, беше намерена птица, заразена с вируса Н5. Направи се изолация на района. Птиците са застраховани за пожар и природни бедствия в ЗК „Орел“, но от фирмата не са потърсили застраховка за „птичи грип“.

Проблемът е, че днес хората почти не застраховат животните си, след като животновъдството през 1992 г. намали драстично продукцията си. Тогава вашите ликвидационни съвети в голяма степен „ликвидираха“ животновъдството. От 1946 г. до 1993 г. имаше задължителна застраховка в ДЗИ за животните, отглеждани в стопанствата. Застраховките бяха със същите тарифни числа. Основните рискове бяха смърт от заразни, незаразни болести, природни бедствия и клане по необходимост.

(Продължава на стр. 13)